

Untxia ilargian

Duela urte asko, mundua oraindik jainkoz eta izaki magikoz beteta zegoenean, Quetzalcoatl antzinako jainkoak, Lumadun Sugea izenez ezagunak, gizaki itxuran Lurrera bidaiatzea erabaki zuen. Gizakiak eta animaliak ezagutu, haien bizitzak ulertu eta haiengandik ikasi nahi zuen.

Bidaiari soil gisa mozorrotuta, mendi, ibai eta haranetan zehar ibili zen, munduaren edertasunaz miretsiz. Hala ere, bere bidaia luzea eta nekagarria izan zen. Eguzkia sartzen hasi zenean eta zerua gorri eta laranja bihurtzen zenean, Quetzalcoatl oso nekatuta sentitu zen. Oinak minduta zituen, eta sabela gosez marmar egiten zion, baina ez zuen ezer jateko.

Atseden hartzeko leku baten bila ibili zen eta harkaitz handi bat aurkitu zuen zuhaitz hostotsu baten azpian. Han eseri zen, zerura begira, ilargia lotsati agertzen hasi zen bitartean.

Bat-batean, belarretan marmar leun bat entzun zuen. Buelta emanez, ile zuri leundun untxi txiki bat ikusi zuen, hosto batzuk lasai murtxikatzen.

Untxiak bidaiariaren begirada nekatua ikusi zuen eta, jakin-minez, hurbildu egin zen saltoka.

“Arratsalde on, lagun”, esan zuen untxiak ahots gozoz. “Oso nekatuta zaudela dirudi. Laguntza behar al duzu?”

Quetzalcoatlek irribarre egin zion animalia txikiaren adeitasunari eta leunki erantzun zion:

“Egun osoa bidaiatzen ibili naiz eta oso nekatuta nago. Gose naiz, baina ez dut ezer jateko”.

Untxiak ingurura begiratu eta gauero jaten zituen hostoak bakarrik zituela ikusi zuen. Une batez pentsatu zuen eta gero, erabakitasunez, bidaiariari esan zion:

“Hosto hauek bakarrik jaten ditut, baina ez dut uste gustatuko zaizkizunik. Gose bazara, jan nazakezu”.

Quetzalcoatl harrituta geratu zen hitz hauek entzutean. Untxi txikiari begiratu zion, eta honek adeitasunez eta debozioz betetako begiekin begiratu zion, beldurrik edo zalantzarik gabe.

Jainkoa sakon hunkitu zen. Inoiz ez zuen ezagutu hain izaki eskuzabalik, beste batengatik bere burua sakrifikatzeko prest zegoenik, trukean ezer espero gabe.

“Untxitxo, zure bihotza noblea da eta zure arima zeruko edozein izar baino distiratsuagoa da”, esan zuen Quetzalcoatlek, ahotsa emozioz beteta zuela. “Ez zaitut jango, baina zure adeitasuna betiko gogoratzea nahi dut”.

Orduan, Quetzalcoatlek astiro hartu zuen untxia eskuetan eta, bere jainkozko boterearekin, gaueko zerura igo zen. Hain gora igo zen, non

ilargira iritsi zen, eta keinu magiko batekin, untxiaren irudia inprimatu zuen bere gainazalean.

“Egun honetatik aurrera”, esan zuen jainkoak, “Lurreko izaki guztiek zure irudia ikusiko dute ilargian eta zure eskuzabaltasuna gogoratuko dute”.

Quetzalcoatl berriro jaitsi zenean, untxia lurrean zegoen oraindik, onik eta osorik, ilargi distiratsuan islatutako bere siluetari begira.

Harrezkero, ilbeteak zerua argitzen duen bakoitzean, gizon-emakumeek untxiaren irudia ikus dezakete, gogoratuz benetako handitasuna ez dagoela indarrean edo aberastasunean, baizik eta adeitasunean eta besteenganako maitasunean.